

F. D. G U E R A Z Z I

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ BENEVENTOY

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

A'

Τα φλογισμένα μάτια, που με δάκρυα
Κι ύδερο είναι γεμάτα: ή βραχάδα
Της φωνής: ή κομμένη δύμιλια.
Οι στεναγμοί: ή κινήσεις, που δειχνούν
Ανησυχία: καὶ ἐκεῖνο τὸ τρεχάτο
Περπάτημα: καὶ τὰ συχνὰ ὄπισι
Τοῦ κεραλιοῦ γυνίσματα, που κάνει
Κανένας, σὰν νάκουη τῶν μάτων:
Είναι σημεῖα ἀλάνθιστα μανίας,
Όποιναι ριζωμένη πολλὰ γρόνια.

(CANACE, ἀρχαία τραγῳδία).

"Εἶησε ποτὲ ἀνθρώπινον πλάσμα, ὅπερ
ἀνυψοῦν τοὺς ὄφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
τῆς Ἰταλίας, νὰ ἡρούθῃ ὅτι οὗτος εἴναι
ὁ αἰθριώτερος καὶ διαυγέστερος ὅσων ποτὲ
ἔφαίδηρυν τὸ μειδίαμα τοῦ Θεοῦ;

"Εἶησε ποτὲ ἀνθρώπινον πλάσμα, ὅπερ
ἀνυψοῦν τοὺς ὄφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
τῆς Ἰταλίας, ὅταν ὁ πρωτότοκος τῆς
φύσεως υἱὸς περιβάλῃ αὐτὸν διὰ τῶν ἀ-
κτίνων του, νὰ μὴ ἀνευνήσῃ τῶν μεγά-
λων ἀνδρῶν, οἵτινες δὲν ὑπάρχουσι νῦν,
καὶ δῶν τὰ ὄνόματα ἀπέμειναν ἐν τῇ ψυχῇ
ώς θρησκευτικῆς ἀρπῆς μὴ κρυομένης πλέον;

Καὶ ὅταν τὸ ἀστρον ἐκεῖνο τῆς ζωῆς,
ἐγκαταλεῖπον εἰς τὴν νύκτα τὸ κράτος
τοῦ οὐρανοῦ, ἀποστέλλῃ πρὸς τοῦτον τὸν
τελευταῖον αὐτοῦ ἀσπασμὸν διὰ τῶν ἀ-
κτίνων του, πόσαι χεῖρες δὲν τείνονται
πρὸς αὐτὸν ἰκετεύουσαι νὰ παραμείνῃ ἐν
τῇ οὐρανίᾳ θέσει του;

"Ἄλλ' ἐκεῖνο, δὲν ἀπέρχεται τὸ ἑσπέρας,
ἐπικνέρχεται τὴν πρωίαν· βλέπει τοὺς αἰ-
ῶνας διασκεδαζομένους ἐν τῇ αἰώνιότητι,
τὰς γενεὰς ωθουμένας εἰς τὸν τάφον καὶ
τὴν ἀπειρον διαδοχὴν τῶν τε ἀρετῶν καὶ
τῶν ἔγκλημάτων!

"Ἐπὶ βραχὺν χρόνον ἐφώτισε τὴν τιμὴν
τῆς Ἰταλίας· ἀλλ' ἐπὶ μακρόν, μακρότα-
τον, τὰς λύπας αὐτῆς καὶ τὸ αἰσχος!

Οἶμοι! οὐδέποτε ἐπίστευον ὅτι οἱ λαοὶ
ἡδύναντο ν' ἀποθάνωσι τὸν θάνατον τῶν
ἀτόμων . . .

Καὶ ποτὸς ὄφθαλμὸς δὲν δακρύει, ὅταν
τὸ μελαγχολικὸν φῶς τῆς τε σελήνης καὶ
τῶν ἀστέρων φωτίζῃ ἀπὸ τοῦ ὑψοῦς τὰς
ἀφώνους τῆς γῆς πεδιάδας; Αἱ κινήσεις
τῶν ἀστέρων παράγουσιν οὐρανίαν ἀρμο-
νίαν, αἰώνιον ἀστραπή, ὅπερ, καίτοι ὡς ἐκ
τῆς μεγάλης ἀποστάσεως δὲν ἀκούεται
ὑπὸ τῶν υἱῶν τῆς γῆς, ἐμπνέει ὅμως αὐ-
τοῖς μυστηριώδη αἰσθήματα, ἀκατάβλη-
τον οἴκτον, ἀφυπνίζοντα ἐν τῇ ψυχῇ ἡ-
δείας καὶ λυπηρὰς ἀναμνήσεις καὶ ἀναβί-
ζοντα εἰς τοὺς ὄφθαλμοὺς τὰ δάκρυα.

Εἰσαι ώραῖος, ὡς οὐρανὲ τῆς Ἰταλίας,
εἴτε ὁ ήλιος, εἴτε οἱ ἀστέρες σὲ φωτί-

ζουσι! Εἰσαι ποσίγματι θεῖον δημιούρ-
γημα! Ἡ τὸ πσν κυθερωνᾶσα αἰώνια Σο-
φία ἐδώσησε τὸν ωραῖον τοῦτον οὐρανὸν
εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπως ὑπάρξῃ ἀκτινοβό-
λος μάρτυς τῶν ἡμερῶν τῆς δόξης της.

Καὶ ἡ γῆ!

Ἐκάστην βθλοὶς αὐτῆς περιέχει τὴν
κόνιν τῆς καρδίας ἐνὸς ἥρωος. Περιπα-
τοῦμεν ἐπὶ τῆς κόνεως τῶν μεγάλων . . .
ἥμεῖς, οἵτινες ἔπρεπε μᾶλλον νὰ ἡμεθε
τεθαμένοι ὑπὸ τὴν κόνιν! Μόνοι οἱ ζένοι
γινώσκουσι τὴν ἡμετέραν ιστορίαν καὶ
πλήρεις σεβασμοῦ διπτάζουσι νὰ βαδίσωσι,
φοβούμενοι μὴ ἀκούσωσι φωνῆς ἔξερχομέ-
τού ἐδάφους καὶ κραζούσης:

Δειλέ, διατὶ πατεῖς ἐνα γενναῖον;

'Αλλὰ βθδίζετε ἀφόβως, ωζένοι, διότι
καὶ ὁ ἀλάχιστος σπινθήρ τῆς γῆς ἐσβέ-
σθη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ θανάτου, δστις
εἴναι δύσις ἀνευνήσθη τοῦ θανάτου τοῦ
τάφων δὲν ἀκούεται φωνὴ νεκροῦ, σὺν μὴ
βαλῃ αὐτὴν ἡ ἀνδρεία η δοϊκτος τῶν
ζώντων.

Διὰ ποτὸν εἴναι οἱ καρποὶ οὗτοι; 'Η
γῆ ἀδιαφορεῖ περὶ τούτου. Παρέχει αὐ-
τοὺς δαψιλῶς, εἰς πάντα τείνοντα τὴν
χεῖρα ὅπως τοὺς δρέψῃ. Πυρίνη ρομφαία
ἐτέθη φρουρὸς τῆς Ἐδέμη! Πάντες δέ, καὶ
οἱ ἀμαρτωλοὶ γονεῖς καὶ τὰ ἀθέφα τέκνα,
ἀπώλεσαν τὴν ἐλπίδα αὐτῆς . . . "Αν δὲν
ἔχετε τὸ θάρρος νὰ πολεμήσετε . . . ἐπι-
κατάρατος δστις ἐκπέμψει σσεναγμὸν ἔξ-
ευτελίσμοι! . . . "Τυφοφέρετε ἐν σιωπῇ.

Διηγοῦμαι ιστορίαν ἔγκλημάτων . . .
ἔγκλημάτων φοβερῶν, ἀποτροπαίων . . .
ὅτι μόνον κακούργοι, μισοῦντες τὸν τε
Πλάστην καὶ τὸ πλάσμα του, δύνανται
νὰ διαπράξωσιν . . . ἔγκλημάτων, περὶ ων
μόλις εἴναι πιστευτὸν ὅτι ὑπάρχει ων δυ-
νάμενον νὰ τὰ ἀκούῃ, οὐχὶ ψυχὴ νὰ τὰ
συμμερισθῇ καὶ χείρες νὰ τὰ ἐκτελέσωσιν.
"Ας μὴ μὲ κατηγορήσῃ δέ τις ὅτι προτί-
θεματι νὰ τρομάξω, οὐχὶ νὰ διδάχω τὰ
πλήθη.

'Ο λόγος εἴναι τι εὔκολον· ἀλλὰ τὰ ρή-
ματα τῆς πορφίας δὲν ἔξερχονται συνή-
θως τῶν χειλέων τοῦ Ἀνθρώπου. 'Ο θέ-
λων νὰ μὲ κατηγορήσῃ ἀς ἀναλογισθῇ
πρῶτον τὰς περιπτείας τῶν αἰώνων, ἀς
μελετήσῃ τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ
θὰ ἴδῃ ὅτι ἡ ιστορία τῶν γενναῖων ἔγε-
νετο διὰ τοὺς γενναῖους.

Οὐδὲν μειδίχωμα φχιδρύνει τὴν ὄψιν τῆς
ἀρετῆς· μόνη αὐτῆς ἀμοιβὴ εἴναι η δόξα,
— η μεγίστη πράγματι καὶ πρώτη τῶν
παρηγορῶν, οἵτινες ἀφέθησαν εἰς τὴν ἐκ-
φυλισθεῖσαν γενεάν τοῦ Ἀδάμ! 'Αλλὰ
μεγίστη καὶ πρώτη διὰ τὰς εὐγενεῖς καρ-

δίχας, αἵτινες γινώσκουσι νὰ τὴν ἀγαπῶσι,
νὰ ζῶσι δι' αὐτὴν καὶ ν' ἀποθησκωσιν
ὑπὲρ αὐτῆς. "Οπου τὸ ἐλάττωμα κατέ-
στησε στείρα τὰ πνεύματα, καὶ αἱ ψυχαὶ
έμαρτυρισθωσιν ἐν τῇ κακίᾳ, τι εἶναι η δόξα;
'Αντικείμενον χλεύης καὶ γέλωτος. 'Απαι-
τεῖται ἀλλο τι ἴσχυρότερον η η φωνὴ τῆς
ἀρετῆς. 'Η θέα τῶν ἐρειπίων τοῦ ἔγκλη-
ματος δύναται μόνη νὰ συγκινήσῃ τὰ
πνεύματα ἐκεῖνα. . . οὐδὲν ἔτερον.

Μόνη η φοβερὰ φωνὴ τοῦ Ἀρχηγγέλου
ρηγνύει τοὺς τάφους καὶ ἔξεργειρει τοὺς
νεκροὺς ἀπὸ τοῦ ληθάργου τοῦ θανάτου...

* *

Τὸ λυκόφως κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ πε-
ριέβιλλε διὰ μελαγχολικωτάτης ἀκτῖνος
τὰς ἀνθούσας ἀκτὰς τῆς Νεαπόλεως. Αἱ
κορυφαὶ τῶν ὄρέων Τιφάτα, Βεζουΐον
καὶ τῶν ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους περιβιλλόν-
των τοῦτο Ἀπεννίνων, κατεκλυζόντο ὑπὸ
πορφυροχόρδου φωτός, ὅπερ ἔκασθενζον
βαθμηδόν κατὰ τὰ ἀπωτέρω κείμενα δρη,
ἀπώλετο ἐν τῷ σκότει τῆς ἀπέρχομένης
νυκτός, ως δρόμος ἐν τῇ αἰώνιότητι.

'Ηδεῖα η τῆς ἐσπέρας αὔρα, ὅτε μὲν
ταράττουσα ἀλαφρῶς διὰ τῶν ἀκρων τῶν
πτερούγων τῆς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θα-
λασσῆς, ὅτε δὲ ἀρπαζούσα τὰ ἀρώματα
τῆς πορτοκαλλέας, τῆς ἀλόνης καὶ τῶν
ἀρωματικωτέρων φυτῶν τῆς καθιστώσης
φαιδρᾶς τὰς ἀκτὰς τοῦ Παυσιλύπου καὶ
τῆς Μαργελίνας ἀνατολικῆς χλωρίδος,
περιβάλλοντα διὰ αὐτῶν τὸν δόδοιπόρον καὶ
ἀνυψούσα αὐτὰ εἰς τὸν οὐρανόν, ως φόρον
πορσφερόμενον ὑπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν Δημι-
ουργόν της.

'Ηδὺ τὸ ἄσμα τῆς ἐσπέρας, δι' οὐδὲν
ἀγρότης ἀναγγέλλεται μακρόθεν εἰς τὴν
οἰκογένειάν του.

'Ηδὺς ὁ ὅμιος, δην δίκην χαιρετισμοῦ
ἀπευθύνει δὲν λαίευς εἰς τὴν ἀπέ-
ντας ὄρέων ἀνατέλλουσαν σελήνην, ἐνῷ
πλήττη διὰ τῶν κωπῶν αὐτοῦ ἔρρυθμως
τὰ ὅδατα τοῦ κόλπου τῆς Νεαπόλεως.

'Ωραία η γῆ σου, ωζένια χώρα, ωραία
ως διγένειος παράδειπος κατὰ τὰς πρώτας
τῆς δημιουργίας ἡμέρας!

'Άλλ' ὑπὸ τινα στοὰν τοῦ Καστελκα-
πουάνου, ἔξαισιών ἀνακτόρων τοῦ βασι-
λέως Μαυρρέδου, ἔγρουσαν εἰς τοὺς βασι-
λικοὺς κήπους, νέος τις, ἀναίσθητος εἰς
ὅλην ἐκείνην τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς φύ-
σεως, ἔχασσος διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξί-
φους του ἀτάκτως σχήματα ἐπὶ τῆς ἀμ-
μού. 'Η ὄψις αὐτοῦ ἡτο ωραία καὶ ἐπι-
βλητική· η ξανθὴ κάμη του, διαιρουμένη
ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, κατήρχετο μέ-

χρι τῶν δημων του· τὸ πρόσωπόν του εἰχεν ἔκτακτον χάριν· ἀλλὰ τὰ μεγάλα αὐτοῦ καὶ γλαυκὰ δηματα ἐστρέφοντο συγκίνεις ἀγρίως ὑπὸ τὰ βλέφαρά του, οἱ ἡτένιζον ἀκίνητα εἰς διαφόρους διευθύνσεις, ὡς ἐκ τῆς ἐντάσεως τῶν σκέψεών του, οἷονει παρατηροῦντά τι πέρην τοῦ κόσμου τούτου.

Ἐπὶ τοῦ μετώπου του ὑπῆρχε σημεῖον, ὅπερ οὐδέποτε ἐφάνη ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς νεότητος.

Τί ἐνετύπωσε τὴν σφραγίδα τῶν ἑτῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἑκείνου, ὅστις μόλις εἶδε διαρρεύσαντα εἴκοσι;

Αἱ ψυχικαὶ πικρίαι καταλογίζουσι τὰ ἔτη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ τεθλιμένου, καὶ τὸ σημεῖον ἑκεῖνο ἦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὡς τὸ διάδημα τοῦ ἄλγους.

Τάλας! Οὐδέποτε μητρὸς θωπεία καθησύχασε τοὺς κλαυθμούς του· οὐδέποτε φίλημα πατρὸς ἐφράδυνεν αὐτὸν κατὰ τὴν νηπιότητα του. Οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα ἐγνώρισε. Ἡτο ἐν τῇ ζωῇ, ὡς δένδρον ἐν τῇ ἔρημῳ. Ἄνεζήτει ἐν τῇ μνήμῃ του, καὶ εὑρίσκειν ἐν αὐτῇ τὴν ἔρημίαν τοῦ πνεύματος... καὶ μόνον μεμακρυσμένας τινὰς ἀναμνήσεις αἴματος... ἀλλὰ συγχεχυμένας, ἀλλὰ σκοτεινὰς τόσον, ωστε μάτην προσεπάθειν νὰ διακρίνηται ἐν αὐταῖς. Ἡ ψυχὴ του ἦτο φλογερά, ὡς ὁ ἥλιος, ὑρ' ὃν ἐγεννήθη. Ἡ γέννησίς του τὸν κατέθλιθε. Μυστηριώδες τι αἰσθηματικά μεγαλείου τὸν ἔβασαντες. Ἐπόθει τι, ὅπερ καὶ αὐτὸς ἤγνωε. Ἐπειθύμει διὰ τοῦ βλέμματος νὰ εἰσδύῃ εἰς τὰ μυστήρια τῆς δημιουργίας. Ἡθελε δι' ἐνὸς λόγου νὰ δεσπόζῃ ἀπάντων τῶν τῆς ὑφλίου λαῶν. Ἐπόθει νὰ ἴναι Θεός, ἔχων τὰς ἴδιότητας τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἀνθρώπως ἔχων τὴν σορίαν καὶ τοὺς κερκυνούς τοῦ Θεοῦ. Ἄλλ' ἡ ὑψιπέτις φαντασία του, λαμβανομένης ὑπὸ ὄψιν τῆς ἀθλίας του καταστάσεως, ἐμφραίνετο ἐν τῇ φλεγυμῷ λάμψει τῆς εἰκόνος. Ἡ καρδία του κατεπιχράσσετο ἐν τῇ ἀγωνίᾳ, καὶ ἥσθάνετο ἀπασχαν τὴν φρικώδη βίσσαν, εἰς ἣν ἐβύθιζεν αὐτὸν ἡ τῆς φιλοδοξίας παραφροσύνη.

Ἴσως τὸ πῦρ τοῦτο θὰ ἀπεξήραψε πρὸ πολλοῦ ἐν αὐτῷ τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς, ἀν μὴ οὐρανία τις μορφὴ ἥγειρετο ἐν τῇ ψυχῇ του, καταπραῦνούσα ἐνίστε τὰς ἐν αὐτῇ θυέλλας. Οὔτος ἦτο βεβαίως ἔρως ἀνελπίς καὶ ἀνώτερος αὐτοῦ. Μόνον ἡ ἴδεα — ἀν οἱ ἀνθρώποι ἥδυναντο νὰ γινώσκωσι τὴν ἴδεαν — θὰ ἐτιμωρεῖτο.

Εἰς ἀκόλουθος τολμῶν ν' ἀνυψώσῃ τὰ βλέμματα εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ βρετανοῦ! Τί ἥπιζεν; "Οτι ἡ παρθένος τοῦ σοηθικοῦ οἴκου θὰ ἐταπεινοῦτο μέχρις αὐτοῦ; Γινώσκων τοὺς κινδύνους, ἐσκέπτετο τὰς βασάνους, αἵτινες τὸν περιέμενον;

"Ηράτο ἀνελπίν ἔρωτα!

Οἱ ὄφειλμοι του, οἱ πρὸ πολλοῦ ἀνασθητοι εἰς πᾶν ὅτι παρεῖχεν αὐτῷ ἡ φύσις, προσηλώθησαν αἴρντος ἐπὶ τῶν ἀνακτόρων τοῦ ιεροῦ τοῦ Φρειδερίκου.

Τὸ καστελλαπονάνον ἦτο πράγματι δι-

αμονὴ ἀξία βασιλέως. 'Ἄλλ' ἀν κατὰ τὸν δύγκον ἦτο οίον τὸ πλάσμα — ἀναμνηστικόμενον ὅτι εἶναι μέρος τοῦ Πλάστον — ἥδυνατο νὰ φαντασθῇ, κατὰ τὸ ὄχυρὸν ἦτο οίον ὃ τύραννος ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τοῦ φόβου ἥδυνατο νὰ ἐκλέξῃ, διότι ὁ Νορμανδὸς Γουλλιέλμος ὁ Μοχθηρὸς ἀνήγειρεν αὐτὸ πρὸς ὑπεράσπισιν του. Τείχη παχύτατα, πλεῖστοι ὅσοι πύργοι, προμαχῶνες, σκοπιαί, καὶ πᾶν ὅτι ὃ τὸ ὄχυρωματικὴ τέχνη τοῦ ΙΒ' αἰώνος ὑπηγόρευεν, ἐχρησιμοποιήθη ἐκεῖ ὅπως ἔξασταλίσῃ τὸν τρέμοντα τύραννον ἀλλ' εἰς μάτην!

"Οπου λείπει ἡ ἐκδίκησις τῶν ἀνθρώπων, ἀγρυπνεῖ ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ... Ἐκεῖνος δὲν ἀπέθανε διὰ σιδήρου ἀλλ' η γενεά του ἔξειλιπεν.

'Ο θρόνος, δὲν ἀνήγειρεν ἡ ἀνδρία τοῦ Ροβέρτου Γιτσκάρδου καὶ τοῦ κόμητος Ρογήρου, κατέπεσεν ὑπὸ τὴν χειρα τῆς αἰωνίας δικαιοσύνης, ὅτις ἐτιμώρητε τὰ ἐγκλήματα Γουλλιέλμου τοῦ Α' ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς Γουλλιέλμου, υἱοῦ τοῦ Ταγκρέδου κόμητος τοῦ Λέπτου.

Γουλλιέλμος ὁ δεύτερος, θελήσας νὰ καταστήσῃ φαιδρότερον τὸ φρούριον, ἐφερεν εἰς Νεάπολιν Νικόλαον τὸν ἐκ Πίσσης, τὸν μέγιστον τῆς ἐποχῆς του ἀρχιτέκτονα καὶ ἀνέθετο εἰς αὐτὸν τὴν διακόσμησιν του. 'Ἄλλ' ἡ μεγαλοφύτα τοῦ ἀρχιτέκτονος ὑπέκυψεν ἀκουσίως ἐνώπιον τοῦ κτηρίου, οὕτινος ἐπεχείρει τὴν μεταρρύθμισιν, καὶ αἱ ἐπενεγθεῖσαι μεταβολαὶ συνέτεινον ὅπως ἐπαυξήστωσι τὴν φρίκην του

Οὕτω καὶ ὁ λιγυμολόπος Τροφαδούρης, ἐν τῇ σιγῇ τῆς νυκτός, προτίθεται νὰ φάλῃ φαιδρότατον φόρμα, καὶ δημιουργούσιν ἀκουσίως αὐτοῦ τοῦ στήθους του θλιβερώτατοι τόνοι, καταλήγοντες εἰς τὸ φόρμα τοῦ ἄλγους.

'Ἡ σελήνη, — ὅτις ὅλη φαιδρότης διατρέχει τὰ οὔρανια πεδία καὶ ἀδιαφοροῦσα ἀν ἐπὶ τῆς γῆς εὐλογοῦσιν ἡ καταρράνται τὸ φῶς της, φωτίζει τὸ πρόσωπον τοῦ ἐραστοῦ, περιμένοντος μετ' ἀγωνίας ὥντα σημάνη ἡ διὰ τὴν ἐρωτικὴν συνέντευξιν προσδιωριζμένη ὥρα, ἐπίσης καὶ τὸ τοῦ δολοφόνου, ὅστις ἐφορμῶν ἀπὸ τοῦ σκότους καταφέρει τὸ κτύπημα καὶ ἀποσύρεται εὐθὺς εἰς τὸ σκότος, — περιέβαλλε διὰ τῶν ἀκτίνων της καὶ τὸ Καστελλαπονάνον. Τὰ φωτίζομενα μέρη τοῦ κτηρίου τούτου ἐφρίνοντο μεγάλειτερα ἔτι, ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέτεως πρὸς τὰ σκότη, εἰς δὲ ἵσαν τὰ ἀλλα βεβυθισμένα. Πύργοι τινὲς ἐφρίνοντο ὅτι δὲν ἵσαν ἐπὶ τῆς γῆς θεμελιώμενοι καὶ ὅτι ἐκρέμαντο, σύτως εἰπεῖν, εἰς τὸν ἄέρα. 'Ἄλλοι ήμιτρεπιώμενοι, παρίστων εἰς τὴν φαντασίαν ἐν τῶν φρουρίων ἔκείνων, διτίνα οἱ μυθιστοριογράφοι περιγράφουσι καὶ ἐν οἷς τὰ κακοποιὰ πνεύματα συναθροίζονται ὅπως ἔορτάσωσι τὸ ἀνόσιον Σάββατον καὶ μεθυσθῶσιν ἀλμάτος.

'Ἡ θεριὴ τοῦ παρατηρητοῦ φαντασίας ἥδυνατο νὰ βλέπῃ ἐν τοῖς ἐρειπίοις ἔκείνων περιστρεφόμενον τὸ φόρμα Γουλλιέλμου τοῦ Μοχθηροῦ, — κατεδικασμένου νὰ βλέπῃ τὸν οἴκον, διὰ φοδόνησε, κατοικού-

μενον ὑπὸ ξένων, — καὶ νὰ ἀκούῃ τοὺς λυγμοὺς τῆς ὄργης ἢ τῆς συνειδήσεως, δι' ὧν ἐκεῖνο ἔξεδήλου τὴν ἀπελπισίαν τῆς ψυχῆς του.

Τοιούτον ἦτο τὸ κτίριον, ὅπερ παρετήρει ὁ νέος, δστις ἀφοῦ κατεμέτρησεν αὐτὸ ἐπανειλημένως καὶ βραδέως διὰ τοῦ βλέμματος, ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπεν:

— Τὸ ἔργον τῆς τυραννίας εἶνε μέγχ, δσον καὶ τὸ ἔργον τῆς μεγαλοψυχίας... 'Ο ρόβος παρήγαγε τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ, ὃς παρήγαγεν αὐτὸ ἡ μεγαλοπρέπεια... Τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ πονηρὸν παρήγαγον ἐπίσης τὰ θαυμάσια τοῦ ὄχλου, τὰ ὅποια προκληθοῦσι τὸν οίκτον τῶν ἔχοντων καρδίαν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας... Παναγία Παρθένε! Τί εἶναι τὸ φρούριον τοῦτο; Τί οἱ θησαυροὶ ἑκεῖνοι, τοὺς δόποις εὑρεν ἐν Λουκερίᾳ; Τί ἡ ἰσχὺς Φρειδερίκου τοῦ Βαρβαρόσσα καὶ Φρειδερίκου τοῦ Β'; Οὔτοι δὲν ἥδυνατον νὰ κατακτήσωσι τὴν Ἱταλίαν. Ἐκεῖνος ἀνεχατίσθη ἐνώπιον τειχῶν ἐκ πηλοῦ καὶ ἀχύρων. Οὔτος κατετροπώθη ὑπὸ λαῶν, τῶν δόποιων ἀπεμακρύνετο ἵνα μὴ ἔδη τὸν θανατον! 'Επειτα, καὶ τί εἶναι ἡ αὐτοκρατορία τῆς Ἱταλίας; Τί ἡ τοῦ κόσμου; Δύναται τις νὰ ἴναι ὁ μέγιστος τῶν θυντῶν, ἀλλὰ πάντοτε θυντός: ὁ ἰσχυρότερος τῶν ἀνθρώπων, — ἀλλὰ τίς δύναται νὰ κακούσῃ ὁ ἀκουσίως ἐνώπιον τοῦ βραχίων του ἔχει τὴν ἰσχὺν τῆς θυέλλης;... ὁ σοφώτερος τῶν νιῶν τῆς γῆς, — ἀλλὰ τίς ἔχει τὸν νοῦν τῶν τοῦ οὐρανοῦ νιῶν;... Καὶ δημως ἡ ψυχὴ μου ἥδυνατο νὰ λησμονήσῃ τὸ αἰσθητικό τοῦτο, τὸ δόποιον μὲ βασανίζει, ἡ τούλαχιστον νὰ τὸ καταπραύνῃ, ἀν ἦτο δυνατὸν ν' ἀναπαύσω τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους... τίνος; Δὲν εἶπον τὸ δόνομά της; Δὲν εἶναι βήματα ἀνθρώπου αὐτά, τὰ δόποια ἀκούω φέπομακρυνόμενα;

... "Οχι!... πανταχοῦ ἡσυχία... Τρέμω καὶ νὰ τὴν ὄνομάσω;... 'Ω Καπουάνον! Θὰ ἥμην εὐχαριστημένος ἀπὸ τὰ τείχη σου... 'Ω θρόνος τοῦ βασιλέως μου, καίτοι στενόχωρος, θὰ μοὶ ἥσο εὐχάριστος, ἀν ἥδυναμην νὰ καθήσω ἐπὶ σοῦ μετ' ἐκείνης, ἡ δόποια εἶναι ἡ δέσποινα τῶν στοχασμῶν μου!... 'Ἐπόθησα πάντοτε τὸν θρόνον, διότι αἰσθάνομαι ὅτι ἐγεννήθη δι' αὐτόν. 'Ἄλλα τωρα δόποιος μου οὔτος μετεβλήθη εἰς μανίαν, διότι μόνον ἐπὶ τοῦ θρόνου δύναμαι νὰ ζήσω μετ' αὐτῆς... οὐδέ, ἀν ἦτο δυνατὸν ἀλλας, θὰ τὸ ηθελον... 'Ἄλλ' εἶμαι ἀστυμός... τὸν δόποιον ζένοι ζνέθρεψαν ἐξ οίκτου... ἀναγκασμένος νὰ ὑπηρετῶ, ἐνῷ ἔχω νοῦν ἡγεμόνος... οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα γνωρίζω... καὶ πρέπει νὰ τρέμω νὰ τοὺς γνωρίσω, διότι ζένοι η γέννησίς μου ἐκηλιδώθη διὰ τοῦ στίγματος τῆς ἀτιμίας.

Καὶ ταῦτα εἶπών, ἐσίγυησε θανατηφόρος τῶν πολιορκίων τῆς Αλεξανδρείας, τῆς προπτελίης τὴν πολιορκίαν τῆς Αλεξανδρείας, διὰ τὸν ἀνωθε λόγον. Ο διάστατος τοῦ Φρειδερίκου κατετροπώθη, τῷ 1248, διὰ τῶν καταίκων τῆς Πάρους, ἐνῷ ἐέτενος, θεωρῶν βεβαίων τὴν ἀλωσιν τῆς Πάρους, εἶχεν ἀπομακρυνθῆ τοῦ στρατοπέδου, διὰ τοῦ διασκεδάση θηρεύων διὰ τοῦ λεπάκος.

ρος ώχροτης ἔχυθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του. "Εστη ἀκίνητος, βλέπων ἀτενῶς καὶ ἔχων τὸ στόμα ἡμιάνοικτον, ως ὁ βασανιζόμενος ὑπὸ ἄγωνιώδους δίψης.

"Ἐπι τῶν παρειῶν αὐτοῦ ἐκυλίοντο παχεῖς θρόμβοις ἴδρωτος, ρέοντες ἀπαύστως ἀπὸ τοῦ μετώπου του, ὥσκεν ἀνέβλυζον ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου του, πιεζομένου ὑπὸ τῆς ἄγωνίας. Μετά τινας στιγμάς, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἤρξατο κυκλοφοροῦν αὖθις βιαίως· τὸ πρόσωπόν του κατέστη καταπόρφυρον· αἱ φλέβες του ἐξαγκωθησαν· οἱ δὲ μυῶνες του, ως ἐκ τῆς σφυρότητος τῆς κινήσεως, ἐνετάθησαν εἰς τοιούτον βαθμόν, ὥστε ἐφαίνοντο ὅτι ἐκινδύνευον νὰ διαρραγῶσι. Τότε τὸ σώμα του ἤρξατο ταρασσόμενον σπασμαδικῶς ἐπίεσε δὲ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὴν κεραλήν του; Θλίξ φοβηθεὶς μὴ διαρραγῇ. Τοιαύτη ἀσθεῖα κατάστασις δὲν ἦδυνατο νὰ παραταθῇ περισσότερον, καὶ ὁ νέος κατέπεσεν ὀλολύζων ἐπὶ τοῦ λιθίνου καθίσματος.

"Ω, τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ — ἤρξατο λέγων μετὰ πολλὴν φράν, βαζὶς τῇ φωνῇ . . . δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διαρκέσῃ . . . καὶ δὲν θὰ διαρκέσῃ . . . Ἀφοῦ δὲν κατέστησεν τῆς ἀποθανόσων νὰ ἀποθάνω γενναῖων; καὶ δι' ἀποκαλύψω . . . Γενναῖως; . . . ἀλλὰ τοῦτο ίσως ἐπιφέρει τὸ αἰσχος τῆς ἀρνήσεως, καὶ ἐνῷ ἐπίστευον ὅτι θὰ ἀποθάνω γενναῖως, θὰ περιφρονηθῶντὸ περιστατικῶν τῆς λαζαλέων; καὶ θὰ χλευσθῶ ως παράφρων. Παναγία Παρθένε! Τί πρᾶγμα εἶναι ἡ ζωὴ αὐτῇ, ὅπου ἡ ἐνάσκησις τῆς ἀρετῆς παράγει τὸν καρπὸν τοῦ ἐγκλήματος, καὶ θὰ διαπράξῃς τοῦ ἐγκλήματος λαμβάνει τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἀρετῆς; Ποιὸς σοφός θὰ μῆς διδαχῆν νὰ διακοινωμεν ταύτην ἀπὸ ἑκεῖνο; Ποιὸς θὰ μῆς διδαχῆσεις τὶ συνίστανται ἀμφοτέρων ταύτη; "Ο, τι θεωρεῖται ως ἔγκλημας νῦν θὰ θεωρηται ἀρά γε ως τοιούτον καὶ κατὰ τοὺς ἐπερχομένους αἰώνας; "Η βλάπτουσά με νῦν ἀρετὴ θὰ ηναι ἀρά γε πάντοτε ἀρετὴ; Πρέπει νὰ ἐνασκῶ αὐτὴν πρὸς βλαβήν μου; Ποῦ ἔγραψεν ἡ φύσις τοὺς νόμους; της; . . . "Ἐν τῇ καρδίᾳ; . . . Θέτω ἐπ' αὐτῆς τὴν χεῖρά μου καὶ τὴν αἰσθήνομαι παλλουσαν κατὰ τὰς ὑπαρχείσεις τῶν παθῶν . . . Τι χρησιμεύει νὰ σκεπτῷ μεθα περὶ τοῦ τι ὄφειλομεν νὰ πρᾶξωμεν; . . . τὸ καλλίτερον εἶναι νὰ τὸ πράττωμεν καὶ νὰ περιμένωμεν τὰς συνεπείας . . . Οὕτω θὰ πρᾶξω . . . Λοιπὸν εἰμάι τόσον δυστυχής; . . . Δὲν δύναμαι νὰ ἐνθυμηθῶ τι, τὸ ὄποιον διὰ φυιδρῆς χιμαίρας νὰ καταπράνη μικρὸν τὰς πραγματικὰς βασάνους κατεσπαραγμένης καρδίας; . . . "Ω! εἶναι ωραία ἡ χώρα τῶν χιμαίρων ἀλλ' αἱ γοντεῖαι τῆς εἶναι ως αἱ τοῦ ὄφεως. Αὔται κατέληξαν ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ἐκεῖναι καταληγούσιν ἐν τῇ ἀποξηράνσει τοῦ εἰς αὐτὰς ἔγκατατεπομένου νοός. Καὶ δύμας τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ πατήρ της ἐφόρεσε τὸ βασιλικὸν διάδημα, ἐκείνη ἔφισε νὰ πέσῃ εἰς τοὺς πόδας μου τὸν πέπλον τῆς . . . ἔλαβον ἀμέσως αὐτόν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐθριάμβευσα ἐν τῷ ἄγωνι. . . τώρα δὲ τὸν ἔχω ἐπὶ τῆς

καρδίας μου.. θὰ ἦναι ὁ ἀχώριστος σύντροφος τῆς ζωῆς μου, καὶ θὰ καλύψω διαύτου τὸ πρόσωπόν μου ἐν τῷ τάφῳ. Καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ ἀγῶνος; . . . "Ω! αὕτη εἶναι τὸ μειδίαμα τοῦ παρελθόντος μου. "Ασημος ὑπηρέτης, φέρων πανοπλίαν μετὰ τῶν χωραμάτων τῆς θυγατρὸς τοῦ Μαρφρέδου, ἀνεμίγην μετὰ τῶν ὑπεροφράνων βαρόνων καὶ ἐτόλμησα, ἔγω ὁ νεανίσκος, ν' ἄγωνισθω διὰ τῆς λόγγης πρὸς τοὺς διδασκόλους τῆς λογχομαχίας, πρὸς ἵπποτας διασήμους, οἵτινες εἶχον δωση ἀπειρα δείγματα τῆς ἀνδρείας τῶν, καὶ ἐνίκησα. "Εμενεν ὁ ἀνδρεῖος κόμης Ιωάννης τῆς Ἀγγαλῶνος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπεσεν ἀνατραπεῖς. "Απέδωκε τοῦτο εἰς τὸ ὑπόζωμα τοῦ ἐφιππίου του· ἀλλ' ἐπεσεν. . . "Ἐγὼ ἐκρύθην, καὶ ἐκεῖνος ἔλαβε τὸ βραχεῖον, ἀφοῦ ὁ πραγματικὸς νικητὴς δὲν παρουσιάσθη. . . Δὲν τὸν ἐφόνησα διὰ τοῦτο, διότι ἐνόμιζον ὅτι ἔτυχον ἀλλού ὑψηλοτέρου λίαν τοῦ ἰδίου του βραχείου . . . τοῦ ἔρωτος τῆς θυγατρὸς τοῦ βραχείων. . . Καὶ ἡ ἐπιοῦσα; "Α! οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν δωδεκάτην τοῦ Αὔγουστου. . . "Ἐφερ ποός αὐτὴν τὸν λευκὸν τῆς ἱππονὸς. "Αναβαίνουσα ἐπὶ αὐτοῦ, ἐθεσε τὴν χεῖρά της ἐπὶ τῆς ἰδίους μου . . . καὶ ἔτρεμε. . . καὶ ἔγω ἔτρεμον ἐπίσης . . . καὶ ἥρθιάσα. . . "Αλλ' ἥρθιάσει καὶ ἐκείνη; Δὲν ἔτολμησα νὰ ὑψώσω τοὺς ὄφθαλμούς. . . "Ω! ἐκείνη ἥτο χαρά. . . ίσως πεπλανημένη. . . Τις οἴδε μὴ ὁ πέπλος της ἐπεσεν κατὰ τύχην; Τις μὲ βεβιοῦ διὰ τὸν τρόμος της δὲν προτίθεν ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς πτώσεως; Η μαλλον ἔξ ὄργης διὰ τὴν τόσην μου τόλμην; Τὸ σονικὸν αἷμα εἶναι ὑπερήφανον. "Αλλ' ἀνὴ ὑπερηφανεία ἀποτελῇ μεγαλεῖον, καὶ ἐγὼ ἀκόμη θὰ ηναι ἐκ τοῦ αἷματος τοῦ Φρειδερίκου. . . Καὶ ἂν ἐκείνη κύποτουσα ἀπὸ τοῦ ὕψους της μὲ ἥρωτα: Τίς εἶσαι; . . . Τίς εἶμαι; Εἰς ἀγνωστος εἰς ἐμαυτὸν καὶ εἰς τοὺς ἀλλούς· εἰς ἀπορριφθεῖς τῶν κόλπων τοῦ πατρός, ἐνεκα τοῦ μητρικοῦ ἐγκλήματος... μνημεῖον ζωντανὸν τῆς ἀμαρτίας. . . αἰσχος δι' ἐμέ, καὶ ἐντροπὴ διὰ τοὺς οἰκείους μου. "Οποιοιδήποτε καὶ ἀνὴσθε σεῖς, οἱ ὄποιοι μοι ἐδώσατε ζωήν, τὴν δούλινην ἔγω οὐδέποτε θὰ ἐδεχόμην, ἀνὴδύνατο τις ν' ἀποφανεῖται προηγουμένως περὶ τῆς γεννήσεως του, μεγάλα δέον νὰ ὑπῆρξαν τὰ ἐγκλήματά σας, ἀφοῦ τόσον φρικώδης εἶναι ἡ τιμωρία, τὴν δούλινην ἔγω ἐκτίω!

Οὕτως ἐλάλει ὁ δυστυχὸς ἐκεῖνος, ὅτε μὲν ἀλγῶν, ὅτε δὲ χαίρων, ἔχρις οὐ ἀποκαμών ἡσθάνθη τὴν ἀνάγκην νὰ καθίσῃ.

Τὰ χεῖλα του προεπαθησαν νὰ ἀρθρώσωσι τοὺς ἥχους θλιβεροῦ ἀσμάτος καὶ ὁ ἀρασιτέχνης νοῦς του ἐγοπτεύθη ἐκ τῆς θείας ἀρμονίας, ἥτις ἐγεννήθη καὶ φυλασσεται ὑπὸ τὸν ἴταλικὸν οὐρανόν. . . Τοὺς ἀλγεινοὺς ἥχους διεδέχθησαν βαθμηδὸν οἱ τοῦ ἐμβατηρίου. "Η φωνὴ τοῦ νέου, ἀσθενὴς κατ' ἀρχὰς, ἐπετείνετο βαθμηδόν. ἔχρις οὐ ἐφθασεν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο, καθ' ὃ ἐχθρὸς ἐπιπίπτει κατὰ τοῦ ἔχθροῦ. Τότε ἀνεπόλησε τὰς

ἡμέρας τῆς δόξης καὶ ἡσθάνθη τὴν πνοὴν τῆς φήμης.

"Ηγέρθη, ἔλαβε τὸ ξίφος του καὶ περιτυλιχθεὶς διὰ τοῦ μανδύου του ἐβαδίσεν ὑπερηφάνως, ἐνῷ ὁ νοῦς του ἀνυψοῦτο ἔχρι τῆς ἰδέας τοῦ παντοδυνάμου Εξόλοθρευτοῦ.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΑΔΟΛΦΟΥ ΒΕΛΩ

Η ΚΟΜΗΣΑ ΕΜΜΑ

"Ἐν τῷ μέσω τῆς ὁδοῦ τοῦ Αγίου Δομινίκου, πρὸς τὸ μέρος τῶν περιττῶν ἀριθμῶν, παρατηρεῖ τις μέγαρον, διπερ δικαίως θεωρεῖται ως ἐν τῶν πολυτελεστέρων τοῦ προαστείου Αγίου Γερμανοῦ. "Ανωθεν τῆς αὐλείου θύρας, ἐπὶ μαρμαρίνης λευκῆς πλακός ἀναγινώσκει τις τὰ ἑξῆς:

Μέγαρον τῶν Φρουασὺ Βλαρύ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο, ὅπερ εἶνε τὸ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ μεγάρου, ἀνήκει εἰς τὴν ιστορίαν· συναντᾷ τις αὐτὸς εἰς πάντας τοὺς Γάλλους χρονογράφους καὶ ὁ Σχίν Σιμών ιδίως ἐπανειλημένως ἀναφέρει αὐτό. Οἱ Φρουασὺ Βλαρύ, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰώνα, ως καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐννατού, ἐφημίσθησαν ἐν τῇ διπλωματίᾳ. Εἰς ἐκ τούτων ἥτο πρεσβευτὴς ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ 1830, καὶ ὁ υἱός του Γονδράνδης, θύρως τοῦ δράματος, ὅπερ συντόμως θὰ διηγηθῶμεν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόλουθος τοῦ Υπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Αἱ σπουδαῖαι ἀποστολαί, δις ἐγίνωσκε μετὰ μεγίστης ἐπιδεξιότητος νὰ φέρῃ εἰς πέρας, ἔκποστάζονται αὐτῷ εἰς πάντας τοὺς Γάλλους χρονογράφους καὶ ὁ Σχίν Σιμών ιδίως ἐπανειλημένως ἀναφέρει αὐτό. Οἱ Φρουασὺ Βλαρύ, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰώνα, ως καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐννατού, ἐφημίσθησαν ἐν τῇ διπλωματίᾳ. Εἰς ἐκ τούτων ἥτο πρεσβευτής ἐν Ρώμῃ κατὰ τὸ 1830, καὶ ὁ υἱός του Γονδράνδης, θύρως τοῦ δράματος, ὅπερ συντόμως θὰ διηγηθῶμεν, ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀκόλουθος τοῦ Υπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Οἱ κόμης, ἀν καὶ τεσσαρακοντούτης, καθ' ἣν στιγμὴν δρεχταιται ἡ διήγησίς μας, οὐθισμαζετο μεγάλως, διότι πρὸς τὴν θελκτικὴ φυσιογνωμία εἰχε καὶ ἀνεπτυγμένον πνεῦμα καὶ εὐγενῆ χαρακτήρα.

Συγκατελέγετο μεταξὺ τῶν σπανίων ἔκεινων εὐγενῶν, οἵτινες θεωροῦσι καθῆκον, νὰ ἐνθυμῶνται ἐτέρων ἐποχήν, ἀν δικαιόπροσέρων, τούλαχιστον πλέον ἵπποτικήν. Αὔτα πατώνται ίσως ἐκ τῆς γοντείας, ἣν παράγει τὸ δυνατό των, φέρουσιν διμῶς αὐτὸν ὑπερηφάνως, τὸ σέβοντας καὶ ἀποφεύγοντας πάσσαν πρᾶξιν δυναμένην νὰ ἐλαττώσῃ τὴν λάμψιν του. "Απεγκλων-